

Рецензия

на дисертационен труд

научна степен “доктор на науките”

по професионално направление 3.3 “Политически науки”

Автор на дисертационния труд: АРКАДИУШ МЕЛЛЕР

” “ ”
“ ”
” ’ “

Тема на дисертацията: „ПОЛИТИЧЕСКИ АНАЛИЗ НА ИЗБОРИТЕ В ПОЛСКИЯ ЗАКОНОДАТЕЛЕН СЕЙМ ОТ 1919 Г. НА ПРИМЕРА НА ПЛОЦКА МАЗОВИЯ“

Автор на рецензията: проф. д.п.н. Тодор Галунов, Катедра „Политология, социология и културология“, ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“.

1. Обща характеристика на дисертационния труд, актуалност и значимост.

Представената дисертация е с общ обем 231 страници активен текст и 45 страници, включващи ползваната литература, таблици, диаграми. В текста са включени 15 таблици и 9 фигури. В изследването са цитирани общо 528 източника на полски език – научна литература, доклади, документи. В структурно отношение съдържа увод, три глави и заключение.

1. **Избраната тема** е дисертабилна. В нея се подлага на анализ изборния процес в част от територията на Плоцка Мазовия, която е част от възстановената след Първата световна война държавност на Полша. Това е територия 110 000 ,

Изборните практики в периода на новото конституиране на държавността винаги съдържат своя специфика. Те поставят началото на нови модели на излъчване на народното представителство. Винаги са една симбиоза между достиженията в теорията на изборния процес на по-напреднали в този аспект държави и привнасянето на различни национални специфики.

В изследването акцентът е поставен върху

- .
-
- ,
(
) , 21

2. Темата е актуална от гледна точка на изясняване на демократичните механизми за излъчване на народно представителство в теоретичен и исторически аспект. С изследването се попълват „бели петна“ в изследването на изборните практики. Хвърля се допълнителна светлина върху гражданското участие при формиране на учредителните власти, което повишава качеството на демокрацията, но винаги остава спор за легитимност на процедурите на учредяване, отличаващи се със своя първичност и специфика.

1.

Темата е актуална и значима и

българската политическа наука конкретната проблематика е почти непозната.

2.

III.

1. В увода ясно са дефинирани обект и предмет на изследването, основната теза, целите, задачите, методите и обхвата на изследователския въпрос. Така изградената рамка на текста е адресирана към анализ на изборния процес при формиране

на Законодателния сейм в Плоцка Мазовия през 1919 г. Прави се оценка на актуалните въпроси на изборната активност и отношението на електората към новото начало. Формулирането на изследователски хипотези, които са тествани в процеса на анализ, свидетелства за много добра изследователска култура.

2. Основният текст на доктората е публикуван от А. Мелер като монография през 2019 г. в България под името „

1919 .

. По отношение на изискванията, свързани с покриване на наукометричните показатели, той напълно се вписва в българските норми за научни степени, залегнали в критериите по „Закона за развитие на академичния състав“. Техническото оформление на текста съответства на общоприетите правила. Структурата на дисертацията съответства на утвърдените научни стандарти.

3. Общата ми оценка за дисертацията е положителна. Представен е цялостен и защитим текст, резултат на системна и целенасочена работа. Авторът е извършил значителна по обем и с високо качество работа, насочена към идентифициране, обзор и анализ на значителен корпус от информационни източници. Поставени са актуални и значими въпроси за параметрите на организацията и участието в изборния процес. Разглежданите проблеми са поставени на високо теоретично равнище въпроса.

Акцентирам на следните достойнства в доктората:

1. Извършена е систематизация на значителна по обем литература, визираща събиране на емпиричен материал за изборите за Законодателен сейм в Плоцка Мазовия през 1919 г.

2. Попълнени са „бели петна“ в политическите науки, изследващи изборните практики.

3. Дадена е ясна картина на посоките на гражданската активност в изборния процес през 1919 г.

4. Научни и научно-приложни приноси:

- Авторът извежда основни приноси не както е обичайно един по един, а чрез изводите, които прави в заключението, доказвайки

:

-

-

,

,

.

,

,

,

,

1919 .

, . . .

,

,

.

.

Приемам приносите формулирани от автора и смятам, че те са резултат от неговата самостоятелна работа. Авторът е успял да изпълни поставените цели в дисертационното изследване и да докаже тезите си.

IV. Постигнатите резултати могат да се ползват при формиране на модели на нова учредителна власт в държави в преход към демокрация. Вярно е, че историческите преходи не се повтарят дословно, че времената се менят, но много от

общите закономерности в преходи към демокрация и нова държавност са налице. В този план доктората може да се използва за изводи и поуки, част от които да намерят приложното си поле.

V. Автореферат

Авторефератът е с обем от 69 страници, което е $\frac{1}{4}$ от дисертацията. Той е разработен подходящо и следва текста на доктората. Дава подробна вярна и точна представа за извършената изследователска работа и резултатите от нея. Начинът на оформянето напълно отговаря на възприетите научни критерии.

VI. Бележки и Препоръки – текстът е на високо научно ниво и показва ерудираност на автора по разработвания проблем. Имам следните препоръки:

1. Авторът -

2. Да се разгледа по-обстойно същността на Полския избран закон в контекста на ефекта на диспропорционалност на представителството между партиите.

3. Да се направи паралел между изборните практики на държавите, които в разглеждани период тръгват да се изграждат наново.

VII. Заключение:

Изследването отговаря от структурна и съдържателна гледна точка на изискванията за разработването на подобен вид труд за присъждане на научната степен „доктор на науките“. Трудът е с висока степен на информативност и съдържа богат набор от източници, проучени, обобщени и анализирани за целите на изследването, с което авторът успява да аргументира убедително изводите си. Цитирането е добросъвестно и допринася за постигане на целите на дисертацията. Използваните източници свидетелстват за добрата научна осведоменост на автора по темата на изследването. Направен е точен анализ на изследвания проблем в различните научни аспекти.

Уважаеми колеги,

Оригиналността на дисертационния труд, наличието на необходимия брой публикации и участието в научни прояви, съгласно изискванията на „**Закона за развитие на академичния състав**“, ми дават **правото на обосновано заключение, че са налице всички условия на Аркадиуш Мелер да се присъди степената „доктор на науките“ по научна специалност 3.3. Политология. Ще гласувам и предлагам на уважаемите членове на научното жури да гласуват положително и без колебание за направеното предложение.**

26.01.2022 г.

гр. Велико Търново

професор д.п.н. Тодор Галунов (.....)

